

NEDERLANDSE STANDAARDCLAUSULES VOOR AANBOUWRISICO'S 1995

1	VERZEKERDE WAARDE	1
1.1	Aangezien de in de polis vermelde verzekerde waarde een voorlopige waarde is, wordt hierbij overeengekomen, dat de hierbij verzekerde waarde gelijk zal zijn aan het bedrag van de uiteindelijke aanneemsom dan wel van de totale kosten van aanbouw van de hierbij verzekerde zaak, welk van beide bedragen hoger zal zijn.	2 3 4
1.2	Mocht de verzekerde waarde, als hierboven vastgesteld,	5
1.2.1	de in de polis vermelde voorlopige waarde overschrijden, dan gaan de verzekerden er mee akkoord het bedrag, dat deze voorlopige waarde overschrijdt, aan de verzekeraars te zullen opgeven en daarover een pro rata premie te betalen op basis van de totale premiepercentages en de verzekeraars gaan er mee akkoord hun evenredig aandeel in dit meerdere te accepteren,	6 7 8 9
	of	10
1.2.2	minder zijn dan de in de polis vermelde voorlopige waarde, dan zal de verzekerde waarde van deze verzekering in verhouding worden verminderd, en de verzekeraars gaan er mee akkoord op basis van de totale premiepercentages een pro rata restitutie van premie te verlenen over de bedragen waarmee hun onderscheiden aandeel wordt verminderd.	11 12 13
1.3	Echter, indien de verzekerde waarde 125% van de voorlopige waarde zal overschrijden, dan zullen de maximale bedragen voor de schadevergoeding per ongeval of serie van ongevallen voortvloeiende uit één gebeurtenis beperkt blijven tot 125% van de voorlopige waarde.	14 15 16
1.4	Niettegenstaande hetgeen hierboven is bepaald wordt hierbij vastgesteld en overeengekomen dat een wijziging van de te verzekeren waarde als gevolg van een essentiële wijziging van het ontwerp of van de toebehoren van het schip of van een verandering van het oorspronkelijk beoogde type, niet binnen het bestek van deze clause valt en dat voor een dergelijke wijziging de uitdrukkelijke goedkeuring van de verzekeraars nodig is.	17 18 19 20
2	OMVANG VAN DE VERZEKERING	21
2.1	Aanbouw, verbouw of reparatie	22
2.1.1	De verzekerde zaak is gedekt gedurende aanbouw, verbouw of reparatie	23
2.1.1.1	op de werf of werven en/of de terreinen van de scheepsbouwers en/of reparateurs, als vermeld in de polis, en	24
2.1.1.2	elk object, dat bestemd is deel uit te gaan maken van de verzekerde zaak, ook op de werf of werven en/of de terreinen en/of in de fabrieken en/of gebouwen van onderaannemers, mede-aannemers of leveranciers en/of overal elders binnen het land waar de hoofdwerf en/of -werven en/of -terreinen ligt/liggen	25 26 27
	alsmede gedurende uitrusten, dokken en/of onder alle andere omstandigheden, inclusief testen en/of proefvaren.	28
2.1.2	In het kader van deze polis zal het grondgebied van Nederland, België en Luxemburg tezamen als één land worden beschouwd.	29 30
2.2	Transporten	31
2.2.1	De verzekerde zaak is eveneens gedekt gedurende het vervoer daarvan tussen de in clause 2.1 genoemde locaties.	32
2.2.2	Met inachtneming van hetgeen hierna in de clauses 2.2.3 en 2.2.4 wordt bepaald, zijn onbewerkte en bewerkte materialen, inclusief gereede voorwerpen en voorwerpen in bewerking, meeverzekerd gedurende het verblijf op werven, in dokken, in werkplaatsen, op kaden, in en/of op pontons, vaartuigen en overal elders in de wereld, alsmede gedurende het vervoer tussen die locaties, alsook, indien noodzakelijk, tijdens opslag, tijdelijk of anderszins; zulks steeds op voorwaarde dat de verzekerden bewijzen dat die materialen zijn gesepareerd voor de aanbouw, verbouw of reparatie van de verzekerde zaak of daarvoor zijn bestemd of op enigerlei wijze als zodanig herkenbaar zijn.	33 34 35 36 37 38
	Mallen, vormen, tekeningen en dergelijke voorwerpen, die uitsluitend bestemd zijn voor de bouw van de verzekerde zaak, worden in het kader van deze clause eveneens beschouwd als materialen.	39 40
2.2.3	Transporten over land en/of over de binnenwateren en/of door de lucht binnen het land van aanbouw, verbouw of reparatie zijn zonder extra premie meeverzekerd.	41 42
	Transporten over zee en transporten van of naar landen buiten het land van aanbouw, verbouw of reparatie zijn als volgt zonder extra premie meeverzekerd:	43 44
2.2.3.1	inkomende: vanaf het moment dat het lossen van of uit het laatste vervoermiddel is begonnen, of zoveel later als de elders geplaatste transportverzekering eindigt,	45 46
2.2.3.2	uitgaande: tot het moment dat de belading op of in het eerste vervoermiddel is beëindigd, of zoveel eerder als de elders geplaatste transportverzekering begint.	47 48
2.2.4	Verscheppingen over zee en andere transporten van materialen, waarin in deze clause 2.2 niet is voorzien, zijn meeverzekerd mits daarvan tevoren aan de verzekeraars wordt kennis gegeven en over een door hen gevraagde extra premie overeenstemming wordt bereikt.	49 50 51
2.3	Vaart	52
2.3.1	Met vrijheid, gesleept of op eigen kracht te varen van en naar drijvende of gegraven dokken, havens, hellingen, lichters en pontons binnen het land van aanbouw, verbouw of reparatie en gesleept of op eigen kracht te varen, met lading of in ballast, zo vaak als nodig is, voor uitrusting, dokken, testen, proefvaarten of aflevering en, indien naar zee, binnen een afstand over water van 250 zeemijlen vanaf de haven of plaats van waar het schip zee kiest. Indien deze afstand wordt overschreden, wordt deze overschrijding gedekt gehouden tegen nader overeen te komen premie.	53 54 55 56 57
2.3.2	Een beperking van de aansprakelijkheid van de sleepboot op grond van het sleepcontract zal de rechten van de verzekerden niet prejudiciëren.	58 59

2.3.3	Ingeval van deviatie of van verandering van de reis wordt de verzekerde zaak gedekt gehouden, mits onmiddellijk na verkregen informatie daarover aan de verzekeraars wordt kennis gegeven en overeenstemming wordt bereikt over een eventuele wijziging in de verzekeringsvoorwaarden en over een door hen gevraagde extra premie.	60 61 62
3	VERZEKERINGSTERMIJN	63
3.1	De risico vangt aan op de in de polis vermelde datum, doch	64
3.1.1	indien voor die datum enige werkzaamheden zijn verricht, moeten de verzekeraars hiervan in kennis worden gesteld en zal de premie zonodig worden herzien;	65 66
3.1.2	tenzij nadrukkelijk anders is overeengekomen, vangt de risico voor de machine-installatie enzovoorts aan op het moment van aanlevering op de werf of op de terreinen van de scheepsbouwers, tenzij nadrukkelijk anders is overeengekomen.	67 68
3.2	De risico eindigt te 24.00 uur op de dag waarop het schip aan de reders wordt overgedragen indien dit eerder is dan het moment waarop de in de polis genoemde termijn eindigt, mits het schip zich in een haven in het land van aanbouw, verbouw of reparatie bevindt. Indien het schip zich op dat tijdstip niet in een dergelijke haven bevindt, eindigt de risico te 24.00 uur op de dag waarop het schip in de eerste veilige haven in het land van aanbouw, verbouw of reparatie aankomt, nadat het schip definitief is overgedragen aan de reders.	69 70 71 72 73
3.3	Echter, indien er na dat tijdstip nog werkzaamheden en/of reparaties en/of modificaties moeten plaatsvinden, zal deze verzekering ten behoeve van die verzekerde, die verantwoordelijk is voor of belang heeft bij dergelijke werkzaamheden, reparaties of modificaties, op dezelfde voorwaarden blijven doorlopen totdat die werkzaamheden, reparaties of modificaties zijn voltooid, zulks echter binnen de in de polis genoemde termijn.	74 75 76 77
3.4	Ingeval van vertraging in de oplevering aan de reders tot na de in de polis genoemde termijn, zal de verzekerde zaak gedekt worden gehouden tegen een nader overeen te komen premie, doch in geen enkel geval zal een extra dekkingperiode langer duren dan 30 dagen, gerekend vanaf de voltooiing van de technische proefvaarten en/of tests.	78 79 80
4	VERZEKERDE GEVAREN	81
4.1.1	Met inachtneming van de hierin overeengekomen voorwaarden, condities en uitsluitingen geschiedt deze verzekering tegen alle verlies van of schade aan de verzekerde zaak, voorzover veroorzaakt en ontdekt gedurende de looptijd van deze verzekering, inclusief de kosten van reparatie, vervanging of vernieuwing van enig gebrekkig onderdeel, dat uitsluitend wordt afgekeurd omdat daarin gedurende de looptijd van deze verzekering een verborgen gebrek is ontdekt. In geen geval zal onder deze verzekering vergoeding worden verleend voor de kosten van vervanging van ondeugdelijke laswerk.	82 83 84 85 86
4.1.2	In geen geval zal onder deze verzekering vergoeding worden verleend voor verlies van of schade aan verf, coating of grondlaag, voorzover dat is toe te schrijven aan een gebrek of de aard daarvan en/of aan het onjuist of onzorgvuldig op- en/of aanbrengen, behandelen, verwerken, voor- of nabehandelen daarvan en/of aan onvoldoende hechting, slijtage, corrosie of enige inwerking van agressieve stoffen, en/of veroorzaakt door of voortvloeiend uit fouten in en/of de aard en/of oppervlaktebehandeling van de materialen waarop de verf, coating of grondlaag wordt aangebracht.	87 88 89 90 91
4.2	Bij het mislukken van de tewaterlating zijn alle verdere kosten, die zijn gemaakt om de tewaterlating te voltooien, voor rekening van de verzekeraars, inclusief alle uitgaven, kosten en dergelijke, die daarmee verband houden en/of direct of indirect daaruit voortvloeien, inclusief alle uitgaven in verband met vastlopen of met enig ander mislukken van of ongeval bij de tewaterlating of met het opnieuw stellen van de helling en met reparatie van schade aan hellingen en/of terrein en/of aan enige andere zaak of materialen, toebehorend aan de verzekerden of aan anderen op de werf of elders, als gevolg van enig ongeval bij de tewaterlating of anderszins.	92 93 94 95 96 97
4.3	De extra kosten van het herhalen van een test of proefvaart zullen worden vergoed indien de verzekerden bewijzen, dat die herhaling uitsluitend het gevolg is van een onder deze polis gedekte schade.	98 99
4.4	Met vrijheid raketten, torpedo's en dergelijke af te vuren, doch hieraan kan geen recht op vergoeding worden ontleend voor verlies daarvan of voor schade daaraan of aan het schip, tenzij het ongeval een totaal verlies van het schip tot gevolg heeft.	100 101
5	UITSLUITING VAN AARDBEVING EN VULKANISCHE UITBARSTING	102
	In geen geval zal onder deze verzekering vergoeding worden verleend voor verlies, schade, aansprakelijkheid of kosten veroorzaakt door aardbeving of vulkanische uitbarsting. Deze uitsluiting geldt voor alle vorderingen, inclusief vorderingen op grond van de clausules 11, 13, 14, 15 en 18.	103 104 105
6	POLLUTIE	106
	Onder deze verzekering wordt vergoeding verleend voor verlies van of schade aan het schip, veroorzaakt door een overheidsinstantie die op grond van de bij haar berustende macht optreedt om gevaar van pollutie of de dreiging daarvan, als rechtstreeks gevolg van een schade aan het schip, waarvoor de verzekeraars onder deze verzekering aansprakelijk zijn, te voorkomen of te verminderen, mits dat optreden van die overheidsinstantie niet het gevolg is van een gebrek aan de nodige zorgvuldigheid van de verzekerden, de reders of de managers van het schip of van enigen van hen, om dat gevaar of die dreiging te voorkomen of te verminderen. De kapitein, officieren, bemanningsleden of loodsen zullen in het kader van deze clause 6 niet als reders worden beschouwd, ook al zijn zij aandeelhouders van het schip.	107 108 109 110 111 112 113
7	ONTWERPFOUTEN	114
	Met terzijdestelling van al hetgeen daaromtrent anders in de polis of de daaraan gehechte clausules mocht zijn bepaald, is meeverzekerd verlies van of schade aan de verzekerde zaak, veroorzaakt en ontdekt gedurende de looptijd van deze verzekering, voortkomende uit ontwerpfouten van enig onderdeel of van enige onderdelen daarvan, doch in geen geval zal deze verzekering strekken tot vergoeding van de kosten van of uitgaven voor het repareren, modificeren, vervangen of vernieuwen van dat onderdeel of van die onderdelen, noch van kosten of uitgaven gemaakt ter verbetering of modificatie van het ontwerp.	115 116 117 118 119

8	EIGEN RISICO	120
8.1	Voor schade, ontstaan door een verzekerd gevaar, zal onder deze verzekering geen vergoeding worden verleend, tenzij de som van alle vorderingen, voortvloeiend uit ieder afzonderlijk ongeval of iedere afzonderlijke gebeurtenis (inclusief vorderingen op grond van de clausules 11, 13, 14, 15 en 18), het bedrag van het in de polis vermelde eigen risico te boven gaat, in welk geval die totale vordering met dit bedrag zal worden verminderd. De kosten van bodemonderzoek na een stranding, indien deze in redelijkheid speciaal voor dat doel zijn gemaakt, worden echter wel vergoed, ook al wordt geen schade ontdekt.	121 122 123 124 125
	Deze clausule 8 zal niet van toepassing zijn op	126
8.1.1	een vordering op grond van een feitelijk totaal verlies en/of wettelijk bepaald commercieel totaal verlies en/of een overeengekomen en/of bij schikking geregeld totaal verlies van de verzekerde zaak,	127 128
8.1.2	risico's van transporten over zee of door de lucht, mits daarvoor een extra premie is betaald,	129
	of, in geval van een dergelijke vordering, op enige daarmee samenhangende vordering op grond van clausule 18, voortvloeiend uit hetzelfde ongeval of dezelfde gebeurtenis.	130 131
8.2	Vorderingen met betrekking tot schade, die zijn ontstaan door zwaar weer gedurende één enkele zeereis tussen twee opeenvolgende havens, zullen worden behandeld alsof ze zijn toe te schrijven aan één gebeurtenis. In geval zulk zwaar weer zich uitstrekt over een periode die niet geheel onder deze verzekering valt, dan zal het eigen risico, dat moet worden toegepast op de onder deze polis verhaalde vordering, dat deel van dit eigen risico zijn, dat zich verhoudt als het aantal dagen zwaar weer, dat binnen de looptijd van deze verzekering valt, tot het totaal aantal dagen zwaar weer gedurende die enkele zeereis.	132 133 134 135 136 137
	Onder de uitdrukking "zwaar weer" in deze clausule 8.2 zal tevens worden geacht te zijn begrepen contact met drijvend ijs.	138
8.3	Onder de term "vordering" in deze clausule 8 wordt verstaan de bruto vordering, zonder rekening te houden met enig verhaal op derden.	139 140
8.4	Met uitzondering van daarin begrepen rentebestanddelen zullen provenu's van schade waarop dit eigen risico van toepassing is tussen de verzekerden en de verzekeraars worden verdeeld in de verhouding van dit eigen risico tot het verschil tussen de som van alle vorderingen en het totaal van het eigen risico.	141 142 143
8.5	In provenu's begrepen rentebestanddelen zullen tussen de verzekerden en de verzekeraars worden verdeeld, waarbij rekening wordt gehouden met de bedragen die door de verzekeraars zijn betaald en de data waarop die betalingen zijn verricht, ook al zullen de verzekeraars door het bijtellen van rentebestanddelen een groter bedrag kunnen ontvangen dan zij hebben betaald.	144 145 146
9	ONGEREPAAREDE SCHADE	147
9.1	Met betrekking tot vorderingen voor ongerepareerde schade zal de basis van schadevergoeding de redelijke uit die ongerepareerde schade voortvloeiende vermindering van de marktwaarde van het schip zijn op het tijdstip dat deze verzekering eindigt, doch nimmer meer dan de redelijke reparatiekosten.	148 149 150
9.2	In geen geval zullen de verzekeraars behoeven op te komen voor ongerepareerde schade, indien later gedurende de bij deze verzekering gedekte periode of enige verlenging daarvan een (al dan niet onder deze verzekering gedekt) totaal verlies volgt.	151 152
9.3	De verzekeraars zullen met betrekking tot ongerepareerde schade niet behoeven op te komen voor een hoger bedrag dan de verzekerde waarde op het tijdstip dat deze verzekering eindigt.	153 154
10	WETTELIJK BEPAALD COMMERCIEEL TOTAAL VERLIES	155
10.1	Om vast te stellen of er sprake is van een wettelijk bepaald commercieel totaal verlies van de verzekerde zaak, zal de verzekerde waarde worden beschouwd als de waarde in gerepareerde staat en zal op geen enkele wijze rekening worden gehouden met de beschadigde waarde of sloopwaarde.	156 157 158
10.2	Een vordering voor wettelijk bepaald commercieel totaal verlies, gebaseerd op de kosten van herstel en/of reparatie, zal niet onder deze verzekering verhaalbaar zijn, tenzij deze kosten de verzekerde waarde zouden overschrijden. Om dit vast te stellen zal slechts met die kosten rekening worden gehouden, die betrekking hebben op één enkel ongeval of series van schaden voortvloeiend uit hetzelfde ongeval.	159 160 161 162
11	AVARIJ GROSSE EN HULPVERLENING	163
11.1	Onder deze verzekering wordt vergoeding verleend voor het scheepsaandeel in hulploon, bergingskosten en/of avarij grosse, verminderd in verband met eventuele onderverzekering, doch ingeval van avarij grosse opoffering van het schip kunnen de verzekerden een vergoeding krijgen met betrekking tot dit gehele verlies, zonder eerst hun recht op bijdragen van derden geldend te maken.	164 165 166 167
11.2	De dispache moet worden opgemaakt overeenkomstig de wet en de gewoonte die gelden in de plaats waar de onderneming eindigt, alsof in de vervoerovereenkomst hier omtrent geen bijzondere bepalingen zijn opgenomen; echter, indien in de vervoerovereenkomst zulks wordt bepaald, zal de dispache worden opgemaakt overeenkomstig de York-Antwerp Rules.	168 169 170
11.3	Als het schip in ballast vaart en niet onder charter, zullen de bepalingen van de York-Antwerp Rules, 1994 (exclusief rule XX en rule XXI) van toepassing zijn en zal de reis daartoe worden geacht zich vanaf de haven of de plaats van vertrek voort te zetten tot de aankomst van het schip in de eerste daarop volgende haven of plaats, anders dan een noodhaven of vluchtplaats of een tussenhaven of tussenplaats waar uitsluitend gebunkerd wordt. Indien in een dergelijke tussenliggende haven of plaats de oorspronkelijk beoogde onderneming wordt opgegeven, zal de reis worden geacht onmiddellijk te zijn beëindigd.	171 172 173 174 175 176
11.4	Krachtens deze clausule 11 zal geen enkele vordering worden toegewezen, indien het verlies niet is ontstaan door vermijding van of in verband met het vermijden van een verzekerd gevaar.	177 178
12	OVERDRACHT VAN RECHTEN	179
	Geen enkele overdracht van rechten uit of van belang bij deze verzekering of bij de betalingen, die daaronder verricht kunnen of zullen kunnen worden, zal bindend zijn voor of worden erkend door de verzekeraars, tenzij een gedateerde en door de verzekerde en, in geval van een volgende overdracht, door de cedent ondertekende kennisgeving van een dergelijke overdracht van rechten of van een dergelijk belang aan de polis is geëndosseerd en de polis met een dergelijke endossement vóór de betaling van enige vordering of restitutie van premie wordt overgelegd.	180 181 182 183 184

13	AANSPRAKELIJKHEID OP GROND VAN AANVARING	185
13.1	De verzekeraars gaan er mee akkoord aan de verzekerde vergoeding te verlenen voor enig bedrag of voor de bedragen, die door de verzekerde aan een derde of aan derden zijn betaald omdat de verzekerde wettelijk aansprakelijk zal zijn voor schaden met betrekking tot	186 187 188
13.1.1	verlies van of schade aan een ander schip of aan zaken aan boord van een ander schip	189
13.1.2	oponthoud of verlies van beschikkingmogelijkheden van zulk een ander schip of van zaken aan boord daarvan	190
13.1.3	avarij grosse, berging, of hulpverlening onder contract van zulk één ander schip of van zaken aan boord daarvan, indien zulk een betaling door de verzekerde het gevolg is van aanvaring van het hierbij verzekerde schip met een ander schip.	191 192
13.2	De vergoeding op grond van deze clause 13 zal naast de vergoeding komen die wordt verleend op grond van de overige bedingen en voorwaarden van deze verzekering en daarbij zullen de navolgende bepalingen van toepassing zijn:	193 194
13.2.1	Wanneer het hierbij verzekerde schip in aanvaring komt met een ander schip en beide schepen schuld hebben, dan zal, tenzij de aansprakelijkheid van een van beide of van beide schepen wettelijk wordt beperkt, de vergoeding krachtens deze clause 13 worden berekend volgens het principe van de wederzijdse aansprakelijkheid, alsof de respectieve reders gedwongen zouden zijn geweest elkaar, een zodanig deel van elkaars schaden te betalen als op de juiste wijze zou zijn toegerekend bij het vaststellen van het als gevolg van de aanvaring door of aan de verzekerde te betalen saldo of bedrag.	195 196 197 198 199
13.2.2	De totale gehoudenheid van de verzekeraars onder clauses 13.1 en 13.2 zal per aanvaring, als hier bedoeld, nimmer uitgaan boven hun aandeel in de verzekerde waarde van het hierbij verzekerde schip.	200 201
13.3	De verzekeraars zullen eveneens vergoeding verlenen voorgerechtigde en rechtsbijstandskosten die met voorafgaande schriftelijke toestemming van de verzekeraars door de verzekerde zijn gemaakt of die de verzekerde verplicht kan zijn te betalen bij het aanvechten van aansprakelijkheid of bij het voeren van een procedure ter beperking van de aansprakelijkheid.	202 203 204
	UITSLUITINGEN	205
13.4	In elk geval onder het voorbehoud dat deze clause 13 nimmer zal strekken tot vergoeding van enig bedrag dat de verzekerde zal betalen voor of met betrekking tot	206 207
13.4.1	het verwijderen of opruimen van obstakels, wrakken, ladingen of van enig ander voorwerp, hoe ook genaamd	208
13.4.2	enige onroerende zaak of enig eigendom of welk voorwerp ook, behoudens andere schepen of zaken aan boord van andere schepen	209 210
13.4.3	de lading of andere zaken aan boord van, of de verplichtingen met betrekking tot het verzekerde schip	211
13.4.4	dood, lichamelijk letsel of ziekte	212
13.4.5	pollutie of contaminatie van enige onroerende zaak of eigendom of welk voorwerp ook (behoudens van andere schepen waarmee het verzekerde schip in aanvaring is gekomen of zaken aan boord van die andere schepen).	213 214
14	ZUSTERSCHIP	215
14.1	Indien het hierbij verzekerde schip in aanvaring komt met of hulp ontvangt van een ander schip, dat geheel of gedeeltelijk eigendom is van dezelfde reder of onder hetzelfde management vaart, dan zullen de verzekerden aan deze verzekering dezelfde rechten kunnen ontfangen als zij zouden kunnen ontfangen indien het andere schip geheel eigendom zou zijn van reders die geen belang hebben in het hierbij verzekerde schip; doch in die gevallen zal de vaststelling van aansprakelijkheid voor de aanvaring of van het voor de verleende hulp verschuldigde bedrag worden overgelaten aan één enkele tussen de verzekeraars en de verzekerde overeen te komen scheidsman.	216 217 218 219 220 221
14.2	Onder deze verzekering wordt tevens dekking verleend voor verlies van of schade aan enige zaak, niet zijnde een ander schip, die geheel of gedeeltelijk aan de verzekerde toebehoort, doch die geen deel uitmaakt of zal gaan uitmaken van het hierbij verzekerde schip, ongeacht of de verzekerde voor dat verlies of die schade aansprakelijk is of niet, mits het verlies of de schade wordt veroorzaakt door het hierbij verzekerde schip en wordt ontdekt gedurende de looptijd van deze verzekering. De gehoudenheid van de verzekeraars op grond van clause 15 en de gehoudenheid van de verzekeraars voor schaden als in deze clause 14.2 genoemd zal per gebeurtenis beperkt zijn tot het bedrag waarvoor krachtens clause 15 dekking wordt verleend.	222 223 224 225 226 227 228
15	ANDERE AANSPRAKELIJKHEDEN	229
15.1	De verzekeraars gaan er mee akkoord aan de verzekerde vergoeding te verlenen voor enig bedrag dat of enige bedragen die door de verzekerde aan een derde of aan derden zijn betaald op grond van wettelijke aansprakelijkheid van verzekerde, als eigenaar van het schip, voor enige aanspraak, vordering, schaden en/of kosten, indien die aansprakelijkheid het gevolg is van een van de navolgende zaken of omstandigheden en voortvloeit uit een ongeval of gebeurtenis gedurende de looptijd van deze verzekering:	230 231 232 233 234
15.1.1	verlies van of schade aan enige roerende of onroerende zaak of waren of koopmanschappen of eigendom of ander voorwerp of goed hoe ook genaamd, anders dan het schip, door onverschillig welke oorzaak ontstaan, voorzover dat verlies of die schade niet is gedekt krachtens clause 13	235 236 237
15.1.2	enige feitelijke lichting, verwijdering, vernietiging of poging daartoe van enige roerende of onroerende zaak of eigendom of ander voorwerp, inclusief het wrak van het schip, of enig verzuim tot of enige nalatigheid bij lichting, verwijdering of vernietiging daarvan	238 239 240
15.1.3	door de verzekerde aanvaarde aansprakelijkheid uit overeenkomst van gebruikelijk slepen bij het in- of uitvaren van, of verhalen in een haven	241 242
15.1.4	dood, lichamelijk letsel of ziekte, dan wel betalingen die zijn gedaan voor het redden van levens	243

15.2	De verzekeraars gaan er mee akkoord aan de verzekerde vergoeding te verlenen voor het navolgende, indien zulks voortvloeit uit een ongeval of gebeurtenis gedurende de looptijd van deze verzekering:	244 245
15.2.1	de extra kosten voor brandstof, verzekeringspenningen, lonen, voorraden, proviand en havenkosten, die in redelijkheid zijn gemaakt, uitsluitend voor het vanaf het schip aan land brengen van zieke of gewonde mensen of van verstekelingen, vluchtelingen of op zee geredde mensen	246 247 248
15.2.2	extra uitgaven die zijn teweeggebracht door het uitbreken van een besmettelijke ziekte aan boord van het schip of aan de wal	249 250
15.2.3	Aan het schip, aan de verzekerde of aan een kapitein, officier, bemanningslid, of aan een agent van het schip die van de verzekerde een tegemoetkoming ontvangt, opgelegde boetes voor enige daad of nalatigheid of voor een inbreuk op een wet of voorschrift met betrekking tot het gebruik van het schip, met dien verstande dat de verzekeraars niet gehouden zullen zijn aan de verzekerde vergoeding te verlenen voor boetes die het gevolg zijn van een daad, onachtzaamheid, nalatigheid of verzuim van de verzekerden, hun agenten of ondergeschikten, anders dan kapitein, officier of bemanningslid	251 252 253 254 255
15.2.4	de kosten voor het verwijderen van het wrak van het schip van enige locatie in bezit van, gehuurd door of in gebruik bij de verzekerde	256 257
15.2.5	gerechtelijke kosten waarmee de verzekerde wordt geconfronteerd of die de verzekerde verplicht kan zijn te betalen bij het met voorafgaande schriftelijke toestemming van de verzekeraars, voorkomen, verminderen of betwisten van de aansprakelijkheid.	258 259 260
UITSLUITINGEN		261
15.3	Met terzijdestelling van hetgeen in de clausules 15.1 en 15.2 is bepaald, wordt krachtens deze clausule 15 geen vergoeding verleend voor aansprakelijkheid, kosten of uitgaven ontstaan met betrekking tot:	262 263
15.3.1	directe of indirecte betalingen door de verzekerde op grond van wetten inzake werknemersverzekeringen of werkgeversaansprakelijkheid en enig ander geschreven of ongeschreven recht, algemeen zeerecht of van enige andere aansprakelijkheid in verband met ongevallen of ziekte van werklieden of van andere personen in dienst van de verzekerden, ongeacht in welke hoedanigheid, of van anderen, in, op, rond of in verband met het schip of de lading, materialen of reparaties daarvan	264 265 266 267 268
15.3.2	door de verzekerde aanvaarde aansprakelijkheid uit een nadrukkelijke of stilzwijgende overeenkomst in verband met dood of ziekte of letsel van personen, die bij de wederpartij bij die overeenkomst onder een arbeids- of leercontract staan	269 270
15.3.3	schadevergoedingen die een strafkarakter hebben of dienen om een voorbeeld te stellen, hoe ook genaamd	271
15.3.4	lading of andere zaken die aan boord van het schip worden vervoerd, vervoerd gaan worden of vervoerd zijn, doch deze clausule 15.3.4 sluit vergoeding van de extra kosten voor het verwijderen van lading uit het wrak van het schip niet uit	272 273
15.3.5	verlies van of schade aan zaken aan boord van het schip, die eigendom zijn van bouwmeesters of van reparateurs, of waarvoor zij verantwoordelijk zijn	274 275
15.3.6	aansprakelijkheid uit overeenkomst of vrijwaring met betrekking tot containers, uitrusting, brandstoffen of andere zaken aan boord van het schip en toebehorend aan of gehuurd door de verzekerde	276 277
15.3.7	contant geld, handelbare documenten, edelmetalen of edelstenen, kostbaarheden of voorwerpen van zeldzame of kostbare aard, die toebehoren aan personen aan boord van het schip, of niet essentiële persoonlijke bezittingen van een kapitein, officier of bemanningslid	278 279 280
15.3.8	brandstof, verzekeringspenningen, lonen, voorraden, proviand en havenkosten, die ontstaan door oponthoud van het schip tijdens het wachten op vervanging voor een kapitein, officier of bemanningslid	281 282
15.3.9	boetes of geldstraffen voor te zware belading of illegaal vissen	283
15.3.10	pollutie of verontreiniging van enige onroerende zaak of enig eigendom of welk voorwerp ook.	284
15.4	De vergoeding waarin deze clausule 15 voorziet, komt naast de vergoeding waarin de overige voorwaarden en condities van deze verzekering voorzien.	285 286
15.5	In de gevallen dat de verzekerde of de verzekeraars hun aansprakelijkheid kunnen of hadden kunnen beperken zal, in verband met die aansprakelijkheid, de vergoeding krachtens deze clausule 15 nimmer hoger zijn dan het evenredig aandeel van de verzekeraars in het bedrag van die beperking.	287 288 289
15.6	Voor ieder afzonderlijk ongeval of iedere afzonderlijke gebeurtenis of serie van ongevallen voortvloeiende uit een en hetzelfde voorval zal de gehoudenheid van de verzekeraars krachtens deze clausule 15 hun evenredig aandeel in de verzekerde waarde van het schip nimmer te boven gaan.	290 291 292
15.7	IN ELK GEVAL ONDER HET VOORBEHOUD DAT	293
15.7.1	onmiddellijk aan de verzekeraars mededeling moet worden gedaan van elk ongeval dat, of van elke gebeurtenis of vordering op de verzekerde die kan leiden tot een claim krachtens deze clausule 15 en van iedere gebeurtenis of aangelegenheid, die er toe kan leiden dat de verzekerde wordt geconfronteerd met aansprakelijkheid, kosten of uitgaven, waarvoor hij krachtens deze clausule 15 verzekerd kan zijn	294 295 296 297
15.7.2	de verzekerde zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de verzekeraars geen aansprakelijkheid zal erkennen of schaden zal regelen, waarvoor hij krachtens deze clausule 15 verzekerd kan zijn.	298 299
16	ANDERE VERZEKERINGEN	300
	Indien enig verlies of enige beschadiging, gedekt onder deze polis, op het moment van het ontstaan van dat verlies of die beschadiging ook is verzekerd onder enige andere verzekeringsovereenkomst, dan zal de onderhavige polis slechts aanvullend zijn en zal daaronder dus slechts dekking worden verleend voor het eventuele meerdere, dat niet is gedekt onder die andere verzekeringsovereenkomst.	301 302 303
17	KENNISGEVING VAN SCHADE	304
	Ingeval van verlies, beschadiging, aansprakelijkheid of uitgaven, waaruit een vordering onder deze polis kan ontstaan, dan zal daarvan onmiddellijk, vóór reparatie, mededeling moeten worden gedaan aan de verzekeraars, opdat, indien zij dit wensen, een expert kan worden benoemd om de verzekeraars te vertegenwoordigen.	305 306 307

18	VERPLICHTINGEN VAN DE VERZEKERDE	308
18.1	Ingeval van een schade of rampspoed is het de plicht van de verzekerden en hun ondergeschikten en agenten om zodanige maatregelen te nemen als redelijk zijn ter voorkoming of beperking van een schade die onder deze verzekering verhaalbaar zou zijn.	309 310 311
18.2	Met inachtneming van de navolgende bepalingen en van clause 8 zullen de verzekeraars bijdragen in de kosten die in redelijkheid en billijkheid door de verzekerden, hun ondergeschikten of agenten voor dergelijke maatregelen zijn gemaakt. Avarij grosse, bereddingskosten (behalve voorzover daarin in clause 18.4 wordt voorzien), kosten van eis en verweer bij aanvaringszaken en kosten door de verzekerden gemaakt bij het voorkomen, beperken of betwisten van aansprakelijkheid, als gedekt krachtens clause 15, zijn niet verhaalbaar krachtens deze clause 18.	312 313 314 315 316
18.3	Maatregelen, die door de verzekerden of door de verzekeraars worden genomen voor het beredden, beschermen of terugbekomen van de verzekerde zaak, zullen niet worden beschouwd als het weigeren of het accepteren van abandonnement, noch op enige andere wijze de rechten van een der partijen prejudiciëren.	317 318 319
18.4	Als onder deze verzekering een vordering voor totaal verlies van de verzekerde zaak is erkend en in redelijkheid uitgaven zijn gedaan voor het behoud van de verzekerde zaak en van andere zaken, of bij een poging daartoe, en er is geen opbrengst, of de uitgaven gaan de opbrengst te boven, dan zal onder deze verzekering naar evenredigheid dat deel van de uitgaven, dan wel van de uitgaven die de opbrengst te boven gaan worden vergoed dat in redelijkheid kan worden beschouwd als te zijn gedaan in verband met de verzekerde zaak.	320 321 322 323 324
18.5	Het bedrag, dat krachtens deze clause 18 verhaalbaar is, komt naast de schade die anderszins onder deze verzekering verhaalbaar is, doch zal nimmer het in verband met het schip onder deze verzekering verzekerde bedrag te boven gaan.	325 326
	De navolgende clauses zullen te allen tijde voorgaan en stellen alle bepalingen in deze verzekering, die daarmee strijdig zijn, terzijde.	327 328
19	UITSLUITING OORLOGSRISICO	329
	In geen geval zal onder deze verzekering vergoeding worden verleend voor verlies, schade, aansprakelijkheid of uitgaven veroorzaakt door	330 331
19.1	oorlog, burgeroorlog, revolutie, opstand, oproer of daaruit voortvloeiende burgerwisten of enige vijandelijke daad door of tegen een oorlogvoerende natie	332 333
19.2	neming, confiscatie, inbeslagneming, ophouding of aanhouding (met uitzondering van schelmenij en piraterij) en de gevolgen daarvan of een poging daartoe	334 335
19.3	achtergebleven mijnen, torpedo's, bommen of ander achtergebleven oorlogstuig.	336
20	UITSLUITING STAKERSRISICO	337
	In geen geval zal onder deze verzekering vergoeding worden verleend voor verlies, schade, aansprakelijkheid of uitgaven veroorzaakt door	338 339
20.1	stakers, uitgesloten werklieden of personen die deelnemen aan arbeidsonlusten, relletjes of burgerlijke onlusten	340
20.2	terroristen of personen, die handelen uit een politiek motief.	341
21	UITSLUITING KWAADWILLIGHEID	342
	In geen geval zal onder deze verzekering vergoeding worden verleend voor verlies, schade, aansprakelijkheid of uitgaven voortvloeiend uit	343 344
21.1	de ontploffing van een explosief	345
21.2	oorlogswapens	346
	en veroorzaakt door een persoon die handelt uit kwaadwilligheid of uit een politiek motief.	347
22	UITSLUITING KERNREACTIES	348
	In geen geval zal onder deze verzekering vergoeding worden verleend voor verlies, schade, aansprakelijkheid of uitgaven, die direct of indirect zijn veroorzaakt door of waartoe direct of indirect is bijgedragen door of die direct of indirect voortvloeien uit	349 350
22.1	ionistraling of verontreiniging door radioactiviteit door kembrandstof, kemafval of door de ontbranding van kembrandstof	351
22.2	de radioactieve, giftige, explosieve of andere gevaarlijke of verontreinigende eigenschappen van kerninstallaties, -reactoren, of andere nucleaire installaties of nucleaire onderdelen daarvan	352 353
22.3	oorlogswapens, waarbij gebruik wordt gemaakt van atoom- of kernsplijting en/of -fusie of van een soortgelijke reactie of radioactieve kracht of radioactief materiaal.	354 355
23	UITSLUITING BOETES	356
	In geen geval zal onder deze verzekering vergoeding worden verleend voor financiële verliezen, inclusief doch niet beperkt tot	357
23.1	geldstraffen, geldboetes	358
23.2	verlies van inkomsten, vertragingsschaden	359
	en dergelijke, hoe ook genaamd, die direct of indirect voortvloeien uit de vertraagde oplevering van de verzekerde zaak, al dan niet als een gevolg van een onder deze verzekering gedekt materieel verlies of gedekte materiële schade.	360 361